

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–лютому 2016 року

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 лютого 2016р. становила 1043,9 тис. осіб. Упродовж січня 2016р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 1029 осіб, або на 11,6 у розрахунку на 1000 наявного населення.

Зменшення чисельності населення відбулося за рахунок природного скорочення – 1063 особи. Міграційний приріст населення склав 34 особи.

Кількість живонароджених у січні 2016р. становила 720 осіб, померлих – 1783 особи.

РИНОК ПРАЦІ

Кількість зареєстрованих безробітних на кінець лютого 2016р. становила 16,4 тис. осіб. Допомогу з безробіття отримували 83,2% осіб, які мали статус безробітного.

Із загальної кількості безробітних більше половини (52,3%) становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому в області порівняно із січнем 2016р. не змінився й на кінець лютого 2016р. становив 2,6% населення працездатного віку. Цей показник був вищим серед населення сільської місцевості (3%) порівняно з жителями міських поселень (2,4%).

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, упродовж лютого 2016р. збільшилася у 2,1 раза й на кінець місяця становила 1,5 тис.

За професійними групами найбільший попит на робочу силу на кінець лютого 2016р. спостерігався на робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (39,6% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,8%).

Навантаження зареєстрованих безробітних зменшилося й на кінець лютого 2016р. становило 11 осіб на одне вільне робоче місце (вакантну посаду).

За сприяння державної служби зайнятості в січні–лютому 2016р. було **працевлаштовано** 1,7 тис. осіб., або 8,3% громадян, які мали статус безробітного в цьому періоді.

Серед зареєстрованих безробітних, які отримали роботу в лютому 2016р., 46,7% становили жінки, 40,7% – молодь у віці до 35 років.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували **допомогу у зв'язку з безробіттям** упродовж лютого 2016р., становила 16,2 тис. осіб. Середній розмір допомоги з безробіття склав 1512 грн, що на 9,7% вище законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1378 грн).

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні 2016р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем 2015р. зросла на 27,4% й становила 3365 грн.

Серед більш оплачуваних були працівники сфери інформації та телекомунікацій, фінансової та страхової діяльності, а серед промислових видів діяльності – підприємств добувної промисловості й розроблення кар'єрів, виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення, виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, де нарахування в 1,4–1,9 раза перевищили середньообласний показник.

Водночас абсолютний розмір заробітної плати працівників підприємств із виробництва меблів, іншої продукції, ремонту і монтажу машин і устаткування, поштової та кур'єрської діяльності, підприємств із виробництва машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань, тимчасового розміщування й організації харчування був найнижчим і не перевищував 65,1% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати (з урахуванням змін споживчих цін) у січні 2016р. відносно січня 2015р. становив 86,3%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** впродовж січня 2016р. збільшилася на 1,7 млн.грн (на 9,2%) та на 1 лютого 2016р. становила 20,8 млн.грн. Сума боргу складає 3,2% від фонду оплати праці, нарахованого за січень 2016р.

Борги працівникам **економічно активних підприємств** становили 10,5 млн.грн. Їх розміри зменшилися впродовж січня 2016р. на 767,1 тис.грн (на 6,8%). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості – 6,5 млн.грн (61,3% від загальної суми).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату, зменшилася впродовж січня 2016р. на 9,4% й на 1 лютого 2016р. становила 1,9 тис. осіб (1% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області). З них більше половини (57,6%) працювали на промислових підприємствах області.

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 5656 грн, що в 1,7 раза більше від середньої заробітної плати, нарахованої за січень 2016р.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

У січні 2016р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** призначено 26,9 тис. домогосподарств, що становило 104% від загальної кількості домогосподарств, які звернулися за субсидіями (за рахунок тих, які звернулися за субсидіями у 2015р., але призначено їм було у 2016р.). Загальна сума призначених субсидій становила 34,7 млн.грн (у міських поселеннях – 24,4 млн.грн, у сільській місцевості – 10,3 млн.грн). Середній розмір допомоги, призначеної одному домогосподарству в січні, становив 1290,3 грн.

Крім того, 3 тис. домогосподарств було призначено **субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** (117,6% із числа тих, які звернулися, з урахуванням призначень за зверненнями у 2015р.), з них у міських поселеннях – 0,5 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 2,5 тис. домогосподарств. Середній розмір субсидії цього виду, призначеної в січні, становив 1378 грн на одне домогосподарство.

У січні 2016р. **населення області сплатило за житлово-комунальні послуги**, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 104,3 млн.грн (80,5% нарахованих сум).

ПРАВОПОРУШЕННЯ

За повідомленням прокуратури, протягом січня–лютого 2016р. обліковано 3644 кримінальні правопорушення. Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 35,4% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 65% становили злочини проти власності, 13,6% – проти життя та здоров'я особи, 3,2% – у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 2,7% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,6% – проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 2,4% – у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2,2% – у сфері господарської діяльності, 1,8% – злочини проти правосуддя, стільки ж – проти громадської безпеки, 1,1% – проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини).

У січні–лютому 2016р. обліковано 7 очевидних умисних убивств і замахів на вбивство, 9 умисних тяжких тілесних ушкоджень, одне згвалтування.

Кількість випадків крадіжок становила 1833, шахрайства – 308, грабежів – 65, хабарництва – 17, розбоїв – 16.

Кількість потерпілих від злочинів у січні–лютому 2016р. становила 2548 осіб, із числа яких 1034 – жінки, 175 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 19 – неповнолітні у віці 14–17 років та 13 – діти у віці

до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (61,5%) – від крадіжок та грабежів, серед яких 39,5% – жінки. У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждали 66 осіб.

Виявлено 175 осіб, які вчинили злочин, з них 20 жінок (11,4%), один неповнолітній (0,6%). У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 32% раніше вже ставали на злочинний шлях (з них 64,3% мали незняту або непогашену судимість), 22,3% знаходилися в стані алкогольного сп'яніння, 5,1% вчинили злочин у групі. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 65,1%, безробітних – 12,6%.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–лютому 2016р. в області становив 100,4%, в Україні – 100,5%.

Продукти харчування та безалкогольні напої зросли в ціні на 1,1%, при цьому найбільше (на 12,3%) подорожчали овочі.

Відбулося підвищення цін (тарифів) на холодну воду (на 6,6%) та каналізацію (на 5,7%).

Ціни у сфері охорони здоров'я зросли на 2%, у сфері зв'язку – на 1,8%, відпочинок і культура подорожчали на 0,5%.

Водночас тютюнові вироби знизилися в ціні на 7,4%, одяг і взуття – на 2,9%, транспорт – на 1%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

За підсумками січня–лютого 2016р. порівняно з відповідним періодом минулого року випуск промислової продукції зріс на 14,1%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяги промислового виробництва склали 80,2%, а в **переробній промисловості** – 129,6%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції порівняно із січнем–лютим 2015р. зріс на 47,3%. При цьому зросло виробництво свіжого чи охолодженого м'яса свиней (на 39,6%), круп (на 14,1%), ковбасних виробів (на 11,4%), свіжого чи охолодженого м'яса великої рогатої худоби (на 7,9%), молока рідкого обробленого (пастеризованого, стерилізованого, гомогенізованого, топленого, пептизованого) (на 1,7%). Водночас спостерігалось зменшення випуску борошна (на 26,1%), жирних сирів (на 25,7%), хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання (на 17,6%), йогуртів та інших ферментованих чи сквашених молока та вершків (на 15,6%), вершкового масла (на 7,4%), олії соняшникової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих) (на 1,4%).

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів порівняно із січнем–лютим 2015р. випуск промислової продукції зріс на 18,4%. Більше вироблено тканин вовняних, речей постільних, взуття, менше – білизни постільної.

На підприємствах із виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності випуск промислової продукції склав 57,4%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 95,2%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 110,7%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 117,5%, у машинобудуванні – 179,1%.

Серед окремих видів продукції більше вироблено деревини, уздовж розпиляної чи розколотої, блоків та цегли з цементу, бетону або каменю штучного для будівництва, вогнегасників, верстатів для оброблення деревини, пожежних машин; менше – шпалер, елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного. Не вироблялися автобуси та цегла невогнетривка керамічна будівельна.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря в січні–лютому 2016р. порівняно із січнем–лютим 2015р. промислове виробництво зросло на 12,2%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва в січні–лютому 2016р. в усіх категоріях господарств, за розрахунками, становив 98,2% до січня–лютого 2015р. У сільськогосподарських підприємствах він був 98,7%, а в господарствах населення – 97,6%.

Господарствами всіх категорій у січні–лютому 2016р. **реалізовані** на забій 9,4 тис.т худоби та птиці (у живій вазі), що на 13,8% менше, ніж у січні–лютому 2015р., вироблені 61 тис.т молока (на 0,5% менше) та 28,5 млн.шт яєць (на 10,1% менше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 62,8%, молока – 45,6%, яєць – 70,9%.

За розрахунками, на 1 березня 2016р. **загальне поголів'я** великої рогатої худоби налічувало 220 тис. голів (на 0,3% менше, ніж на 1 березня 2015р.), у т.ч. корів – 117,6 тис. (на 2,2% менше); свиней – 194,7 тис. (на 1,6% менше), овець і кіз – 34,7 тис. (на 1,1% менше), птиці всіх видів – 3125,9 тис. голів (на 0,4% менше).

У господарствах населення утримувалося 41,4% великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 57,5%), 45,8% свиней, 88,2% овець і кіз та 90,1% птиці від загальної чисельності в області.

На 1 березня 2016р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання та переробку зернових культур, були **в наявності** 786,1 тис.т зерна (на 38,1% менше проти 1 березня 2015р.), у т.ч. 118,7 тис.т пшениці, 37,0 тис.т ячменю, 557,1 тис.т

кукурудзи, 25,1 тис.т жита. Насіння соняшнику зберігалось 53,6 тис.т (на 8,1% менше, ніж рік тому).

БУДІВНИЦТВО

У січні–лютому 2016р. підприємства області виконали будівельні роботи на суму 47,2 млн.грн. Індекс будівельної продукції в січні–лютому 2016р. становив 67,7% проти січня–лютого 2015р. Будівництво будівель зменшилося на 27,5%, у т.ч. житлових будівель – на 44,6%; інженерних споруд – на 43,6%. Будівництво нежитлових будівель зросло на 34,5%.

Нове будівництво, реконструкція, розширення та технічне переоснащення склали 77,4% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 10,3% та 12,3% відповідно.

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

У січні–грудні 2015р. підприємства та організації області за рахунок усіх джерел фінансування освоїли 3469,3 млн.грн капітальних інвестицій, що в порівнянних цінах на 12% більше обсягу капітальних інвестицій у січні–грудні 2014р.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (99,5% загального обсягу) спрямовано в матеріальні активи.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 74,3%. За рахунок коштів державного та місцевих бюджетів освоєно 9% капітальних інвестицій, кредити банків та інші позики становили 3,8%, кошти населення на будівництво житла – 12,3%.

У структурі капітальних інвестицій за видами економічної діяльності в січні–грудні 2015р. переважало сільське, лісове та рибне господарство – 38,6% загального обсягу, на промисловість припадало 26,9%, на будівництво – 20,1%.

Частка освоєних капітальних інвестицій установами державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування склали 6,3%, підприємствами оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 2,6%.

Капітальні інвестиції в житлове будівництво становили 697,3 млн.грн (20,1% від загального обсягу), що на 40,7% більше рівня січня–грудня 2014р.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні 2016р. експорт товарів склав 24 млн.дол. США, імпорт – 23,5 млн.дол. США. Порівняно із січнем 2015р. експорт зменшився на

30,9%, імпорт – на 26%. Позитивне сальдо становило 0,5 млн.дол. США (у січні 2015р. також позитивне – 3 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами 74 країн світу (з них 24 країни ЄС).

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 10,3 млн.дол. США, або 43% від загального обсягу експорту товарів (у січні 2015р. – 9,2 млн.дол. США, або 26,4%), та збільшився проти січня 2015р. на 1,1 млн.дол., або на 12,1%.

Серед країн-членів ЄС найвагоміші експортні поставки здійснювалися до Нідерландів, Румунії, Польщі, Португалії, Іспанії, Німеччини та Італії.

Серед інших країн найбільше екпортувалися товари до Туреччини, Російської Федерації, Грузії, Індонезії, Білорусі, Молдови, Сирійської Арабської Республіки, Лівану та Китаю.

Порівняно із січнем 2015р. значно (з 23,5 тис.дол. США до 1279,4 тис. дол.) зросли поставки до Індонезії. Збільшився експорт товарів до Грузії (у 6,7 раза), Португалії (у 2,1 раза), Туреччини (в 1,8 раза), Польщі (в 1,7 раза), Нідерландів (в 1,6 раза), Іспанії (на 31,2%), зменшився – до Російської Федерації (у 2,6 раза), Німеччини (у 2 рази) Білорусі (на 22,2%), Румунії (на 21,1%), Молдови, Республіки (на 20,3%).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем 2015р. збільшилася частка готових харчових продуктів, текстильних матеріалів та текстильних виробів, деревини та виробів із неї, взуття, насіння і плодів олійних рослин. Натомість зменшилася частка зернових культур, паперу та картону, машин, обладнання та механізмів, електротехнічного обладнання, молока та молочних продуктів.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 10,5 млн.дол. США, або 44,5% загального обсягу (у січні 2015р., відповідно, 14,2 млн.дол., або 44,8%), та зменшився проти січня 2015р. на 3,7 млн.дол., або на 26,5%.

Найвагоміші імпортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися з Німеччини, Італії, Румунії, Польщі та Великої Британії.

Серед інших країн світу найбільші імпортні надходження були з Білорусі, Бразилії, Російської Федерації, Китаю, Індії.

Порівняно із січнем 2015р. збільшилися поставки з Великої Британії (в 1,6 раза), Білорусі (на 48,2%), Італії (на 23,8%), Російської Федерації (на 17,3%), зменшилися – з Китаю (у 2,7 раза), Румунії (у 2,2 раза), Індії (на 43,6%), Німеччини (на 27,2%), Польщі (на 26,8%), Бразилії (на 24,8%).

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, котлів, машин, продукції хімічної та пов'язаних із нею галузей промисловості, мінеральних продуктів, текстильних матеріалів та текстильних виробів, паперу та картону. Зменшилася частка готових харчових продуктів.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібної торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) у січні–лютому 2016р. становив 3311,4 млн.грн, що склало 93% обсягу січня–лютого 2015р.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснювали діяльність із роздрібної торгівлі, у січні–лютому 2016р. становив 1338,6 млн.грн, що в порівнянних цінах на 7,9% менше обсягу січня–лютого 2015р.

ТРАНСПОРТ

У січні–лютому 2016р. вантажооборот підприємств автомобільного транспорту становив 75 млн.ткм, що на 15,7% більше від обсягу січня–лютого 2015р. Підприємствами автомобільного транспорту **перевезено** 202,6 тис.т **вантажів**, що на 12,6% більше, ніж у січні–лютому 2015р.

У січні–лютому 2016р. усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 124,5 млн.пас.км, послугами **пасажирського транспорту** скористалися 13,2 млн. пасажирів, що становить, відповідно, 93,4% та 84,8% від обсягу січня–лютого 2015р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 7,3 млн. пасажирів, що на 14,9% менше від обсягів перевезень пасажирів у січні–лютому 2015р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилися на 13,8%.

Міським електротранспортом перевезено 5,9 млн. пасажирів, що становить 84,4% рівня січня–лютого 2015р.

Головне управління статистики
у Чернігівській області